

Sammanställning av uppdraget som god man/förvaltare

Att vara god man eller förvaltare handlar om att hjälpa en medmänniska. En god man eller förvaltares huvudsakliga uppgift är att representera någon som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person. Det är tingsrätten som utser en god man eller förvaltare. Den person som har en god man eller förvaltare kallas huvudman. Uppdraget är fördelat på 3 områden och kan variera i antal delar efter den bedömning som gjorts och fastställts av Tingsrätt.

De tre delarna är:

- bevaka rätt
- förvalta egendom
- sörja för person

God man eller förvaltare – likheter och skillnader

En god man och en förvaltare har i princip samma uppgifter men deras ansvar och befogenheter skiljer sig åt. En god man kan inte utses mot en persons vilja. Det är en frivillig åtgärd som innebär att huvudmannen behåller sin rättshandlingsförmåga. Förvaltarskap är däremot en tvångsåtgärd. Det innebär att en förvaltare kan utses utan huvudmannens samtycke. En förvaltare utser man åt en person som är oförmögen att vårda sig själv eller sin egendom.

1. Bevaka huvudmannens rätt

Att bevaka rätt är att se till att huvudmannens rättigheter tillvaratas gentemot utomstående. Det kan exempelvis handla om att företräda huvudmannen gentemot myndigheter vid ansökningar och överklaganden. Om huvudmannen ska ärva pengar eller sälja sin bostad innebär det att se till att allt går rätt till.

Exempel på uppgifter:

- bevaka huvudmannens rätt i dödsbo
- kontakter med fordringsägare, upprättande av avbetalningsavtal, ansökan om skuldsanering
- ansöka om stöd och service
- ansöka om bostadstillägg
- vara behjälplig vid avyttring av bostad

2. Förvalta egendom

Förvalta egendom är att ta hand om huvudmannens ekonomi. Det handlar dels om vardagsekonomin dels om att förvalta eventuella tillgångar i form av exempelvis pengar på banken, aktier, fonder, fastighet eller bostadsrätt.

Exempel på uppgifter:

- ta hand om huvudmannens pension och bidrag
- betala räkningar
- lämna fickpengar
- förvalta huvudmannens tillgångar
- deklarerera
- placera tillgångar och därmed inhämta överförmyndarens tillstånd

3. Sörja för person

Sörja för person betyder att du som god man ska försäkra dig om att huvudmannens tillgångar används till att skapa nytta för honom eller henne. Du ser också till att huvudmannen har ett bra boende, får en god omvårdnad och har goda levnadsvillkor. Som god man eller förvaltare har du därför regelbundna kontakter med huvudmannen själv, vårdpersonal, hemtjänst och andra. Vid behov tar du initiativ till förbättringar, uppmärksammar huvudmannens behov av sociala kontakter, daglig sysselsättning, fritidsverksamhet med mera.

Att sörja för person betyder däremot inte att du själv ska vårda huvudmannen, följa med på läkarbesök, städa, hänga upp gardiner, handla mat eller göra annat praktiskt arbete. Det sköter socialtjänsten genom ledsagare, kontaktperson, hemtjänst och liknande eller genom andra externa aktörer som Röda korset.

Exempel på uppgifter:

- ansöka om sysselsättning
- tillse att stöd med inköp ges om huvudmannen inte själv är förmögen
- arbeta för en positiv fritid
- se över behovet av och eventuellt ansöka om en kontaktperson